

Az elefánt

Az állatkert igazgatója karrieristának bizonyult. Az állatokat csupán a feljebb jutás lépcsőfokainak tekintette. Nem törődött beosztásának egyik alapfeladatával, amely a fiatalok nevelését célozta meg. Állatkertjében a zsiráfnak rövid volt a nyaka, a borznak nem volt saját ürege, a mormoták közömbösek voltak mindenre, csak nagyon ritkán füttyögettek, akkor is unottan. Ezeknek a hiányosságoknak nem lett volna szabad előfordulniuk, annál is inkább, mert az állatkertet gyakran látogatták iskolai kirándulócsoportok.

Vidéki állatkert volt, hiányzott belőle pár alapvető vad, többek közt az elefánt is. Hiányát ideiglenesen háromezer nyúl tenyésztésével próbálták pótolni. Mindazonáltal, ahogy fejlődött hazánk - tervszerűen kiküszöbölték a hiányosságokat. Végre az elefánt ügyére került a sor. Értesítették az állatkertet, hogy július 22-e* alkalmából végérvényesen kiutalták számukra az elefántot. A dolgozók, az ügy őszinte hívei, megörültek. Annál nagyobb volt a csodálkozásuk, amikor megtudták, hogy az igazgató jelentést írt Varsóba, melyben lemondott a kiutalásról és ismertette tervét az elefánt gazdaságos beszerzéséről.

"Én és valamennyi dolgozó - írta - tudjuk, hogy az elefánt nagy teher a lengyel bányászok és kohászok vállán. Csökkenteni kívánjuk önköltségeinket, javasoljuk vonatkozó levélben jelzett elefánt saját elefánttal történő helyettesítését. A megfelelő nagyságú elefánt gumiból készülne, majd levegővel megtöltve már kiállítható a kertben. Precíz kifestés után nem fog különbözni az eredetitől, még tüzetesebb vizsgálat esetén sem. Vegyük figyelembe, hogy az elefánt elnehezült állat, tehát nem ugrál, szalad, és nem hempereg. Kerítésén táblát helyezhetünk el, amelyen tájékoztatjuk a látogatót, hogy ez az elefánt különösen elnehezült egyed. Az így megtakarított pénzeket új lökhajtás repülő építésére, vagy egyházi műemlékek restaurálására fordíthatnánk. Kérem, vegyék figyelembe, hogy a kezdeményezés, valamint a tervek kidolgozása az én szerény hozzájárulásom a közös munkához és harchoz. Maradok, őszinte tisztelettel" - aláírás.

Úgy tűnt, hogy a levél ahhoz a lelketlen hivatalnokhoz került, aki bürokratikusán intézte kötelességeit, nem tanulmányozta alaposan a beadványokat, csupán az önköltségcsökkentés irányvonalát tartotta szem előtt - elfogadta hát a tervet. Az állatkert igazgatója kézhez kapva az engedélyező okiratot, hatalmas gumiburkot készíttetett, amit majd levegővel töltenek fel.

Ezt két hivatalos feladatává tette, akiknek a burkoz két ellentétes irányból kellett levegővel telefűjni. Hogy a dolog titokban maradjon az egész munkát éjjelre tervezték. A város lakói ugyanis, értesülve a valódi elefánt érkezéséről, okvetlenül látni akarták az állatot. Ezen felül az igazgató is sürgette a dolgot, mert remélte, ha terve sikerrel megvalósul, prémiumra számíthat.

Bezárkóztak a kis kézi műhelynek átalakított istállóba és elkezdték a felfűjást. Két órai erőfeszített munka után kénytelenek voltak megállapítani, hogy a szürke burok csupán jelentéktelen mértékben emelkedett meg lapos, kissé hólyagos formát alkotva, és sehogy sem akart hasonlítani egy elefántra. Az éjszaka múlóban volt, az emberi hangok elültek, csupán a kert felől hallatszott a sakálók üvöltése. Elfáradva megpihentek kissé, de vigyáztak arra, hogy a burokba már belefűjt levegő el ne szökhessen. Idősebb emberek voltak, nem szoktak az ilyen munkához.

- Ha így megy ez tovább, csak reggelre végzünk - szólalt meg az egyik - Mit mondok majd a feleségemnek ha hazaérek? Nem hiszi el majd nekem, hogy egész éjjel az elefántot fűjtam fel.

- Így van - igenelt a másik. - Elefántot ritkán szoktunk felfűjni. Ez mind azért van, mert az igazgatónk balos elhajló.

A következő félóra után kimondhatatlan fáradság vett rajtuk erőt. Az elefánt törzse megnagyobbodott, de messze volt még a tökéletességtől.

- Egyre nehezebben megy - állapította meg az egyik.

- Ahogy mondod - válaszolta a másik. - Göröngyös út ez. Pihenjünk kicsit.

Pihenés közben az egyik észrevette a falból kiálló gázcsapot. Eszébe jutott, megoldható-e az elefántburok maradék részét levegő helyett, gázzal kitölteni. Megemlítette társának. Megegyeztek, hogy próbát csinálnak. A csapot hozzácsatolták az elefánthoz és legnagyobb örömeikre pár pillanat múlva az állat már teljes nagyságában ott meredezett az istálló közepén. Mintha élne. Csapott törzs, oszlopszerű lábak, hatalmas fülek és az elmaradhatatlan ormány. Az igazgatónak már nem kellett számolnia semmivel, megrészesülve attól a tudattól, hogy saját elefántot birtokolhat kertjében - arra törekedett, hogy a modell a lehető legnagyobb legyen.

- Első osztályú - mondta az, akinek a gázos megoldás eszébe jutott. - Hazamehetünk.

Kora reggel átvitték az elefántot a számára gondosan elkészített kifutóra, közvetlenül a majomház mellé. A természetes szikla-háttér előtt félelmetesnek tűnt. Eléje táblát helyeztek: "Különösen elnehezült - egyáltalán nem mozog". Aznap az első vendégek között, tanáruk vezetésével, ott voltak a helyi iskola diákjai. A tanár szemléletes módon akarta az elefántról szóló előadását megtartani. Megállította a csoportot az elefánt előtt és előadásba kezdett:

- ...Az elefánt növényevő. Ormányja segítségével húzza ki a fiatal fákat, majd leeszi róluk a leveleket.

A tanulók nagy figyelemmel és kellő csodálattal álltak az elefánt előtt. Várták, hogy kihúzzon valami fiatal fácskát, de az merev mozdulatlansággal állt a kerítés túloldalán.

- ...Az elefánt egyenes ági leszármazottja, a mára már kihalt mamutnak. Nem csoda hát, hogy a legnagyobb ma is élő szárazföldi állat. A serényebb tanulók jegyzeteltek.

- ...Csak a bálna nehezebb az elefántnál, de az tengerben él. Tehát bátran leszögezhetjük, hogy a vadon királya az elefánt. A kerten könnyű szellő lebbent át.

- ...Egy felnőtt elefánt súlya négy és hatezer kilogramm között mozog.

Ebben a pillanatban az elefánt megremegett és a levegőbe emelkedett. Egy másodpercig a föld fölött himbálódzott, de a szél erejétől hajtva felfelé szállt és az ég kékjének háttérében megmutatkozott egész hatalmas termete. Majd egyre magasabbra emelkedve a báméskodók felé fordította négy szétálló lábának kerek talpát, dagadt hasát és ormányának csücskét. Aztán a szél által hajtva vízszintesen elvitorlázott a kerítésen túlra és eltűnt magasan a fák koronája felett. A kővé dermedt majmok az ég felé tekintettek.

Az elefántot a közeli botanikus kertben találták meg, ahol ráesett egy kaktuszra és szétdurrant.

A diákok, akik akkor az állatkertben voltak, elkezdték hanyagolni a tanulást és huligánok lettek. Állítólag vodkát isznak és ablakokat törnek be. Elefántokban pedig egyáltalán nem hisznek.

* Július 22-e lengyel állami ünnep volt. Ezen a napon alakult meg szovjet támogatóssal a Lengyel Nemzeti Felszabadító Bizottság.